ZBIÓR

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I — Warszawa, dnia 26 lipca 1937 r. — Nr 7

TREŚĆ:

35.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. st. Warszawy i najbliższej okolicy orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 29 kwietnia 1937 r.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1937 Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. st. Warszawy z dnia 29 kwietnia 1937 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 3, poz. 17), nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. st. Warszawy oraz miejscowości: Bielany, Młociny, Żerań, Annopol, Stare Brudno, Ząbki, Kawęczyn, Wawer, Gocławek, Wilanów, Służew, Okęcie i Raków łącznie z Paluchem, Fort Bema, Szczęśliwice, Włochy, Osiedle łączności Boernerowo-Babice i Wawrzyszew.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

36.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa i okolicy orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 30 kwietnia 1937 r.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1937 Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Krakowa z dnia 30 kwietnia 1937 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 3, poz. 18), nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa i gmin: Bronowice Małe, Bronowice Wielkie, Prądnik Biały, Prądnik Czerwony, Górka Narodowa, Wola Duchacka, Prokocim, Łagiewniki, Borek Fałęcki, Wola Justowska, Rakowice, Olsza, Czyżyny, Przegorzały i Pychowice.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

37.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 27 kwietnia 1937 r.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych

do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1937 Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Lwowa z dnia 27 kwietnia 1937 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 3, poz. 19), nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

38.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lipca 1937 r.

o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi orzeczeniu Komisji Rozjemczej z dnia 7 maja 1937 r.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o komisjach rozjemczych do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1937 Nr 39, poz. 313) zarządzam co następuje:

§ 1.

Orzeczeniu Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Łodzi z dnia 7 maja 1937 r., zatwierdzonemu zarządzeniem Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 3, poz. 20), nadaję moc

powszechnie obowiązującą dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:
(—) *M. Zyndram-Kościałkowski*

39.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 1 lipca 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. st. Warszawy na okres od 1 lipca 1937 r. do dnia 30 czerwca 1938 r.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana pismem Okręgowego Inspektora Pracy I okręgu Nr 13P/28-7 z dn. 21 czerwca 1937 r., na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28.XII. 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), w składzie następującym:

Przewodniczący: *inż. Zygmunt Szumski*, obwodowy inspektor pracy — jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

Członkowie: *Stefan Kamieński*, Przewodniczący Sądu Pracy w Warszawie — jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości,

mgr Tadeusz Wojciechowski, referendarz Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę — jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

po wysłuchaniu w dniu 28 czerwca 1937 r. opinii przedstawicieli nieruchomości oraz dozorców domowych na posiedzeniu w lokalu Inspekcji Pracy I okręgu w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej Nr 84, w dniu 1 lipca 1937 r.

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy wszystkich właścicieli nieruchomości w Warszawie oraz wszystkich dozorców domowych, przy czym za dozorcę należy uważać pracownika, który na podstawie umowy najmu o pracę zobowiązuje się wykonywać stale czynności związane z pilnowaniem i porządkiem w obrębie nieruchomości.

§ 2.

Orzeczenie niniejsze nie dotyczy dozorców domowych, zatrudnionych w nieruchomościach zarządzanych przez władze i urzędy państwowe, bądź przez instytucje prawa publicznego, o ile dozorcy ci zaliczeni są do kategorii pracowników, podlegających obowiązującym w danej instytucji przepisom służbowym.

§ 3.

Umowa na próbę lub na czas określony może być zawarta wyłącznie na piśmie, przy czym okres próbny nie może trwać dłużej niż jeden miesiąc.

§ 4.

Do obowiązków dozorcy domowego należy: zamiatanie i sprzątanie podwórka, klatek schodowych i ulicy (o ile tych czynności nie wykonywa Z. O. M.), ubikacyj ogólnych, zapalanie i gaszenie światła, wywieszanie flag itp. Jeżeli płaca miesięczna dozorcy domowego wynosi najmniej 140 zł, właściciel nieruchomości ma prawo nadto wymagać od dozorcy domowego noszenia ksiąg do biura meldunkowego. Dozorca domowy ma prawo we wszystkich swoich pracach wyręczać się dorosłymi członkami swojej rodziny.

§ 5.

Właściciel nieruchomości winien wydać dozorcy domowemu książeczkę obrachunkową, w której będzie umieszczał wszelkie dane, dotyczące przebiegu pracy, każdorazowych wypłat, wypowiedzenia itp. Przy przyjęciu do pracy nowego dozorcy właściciel nieruchomości winien wydać książeczkę obrachunkową w dniu zawarcia umowy.

§ 6.

Jeżeli właściciel nieruchomości wymaga od dozorcy domowego lub jego rodziny posług osobistych lub pracy w nieruchomości niewynikającej bezpośrednio z obowiązków dozorcy domowego, jak np. pompowanie wody, oczyszczanie chambeau, pracy ogrodowej, stolarskiej, ciesielskiej, ślusarskiej, malarskiej itp., to obowiązany jest za pracę taką zapłacić osobno według norm płacy nie niższych aniżeli 60 gr za godz.

§ 7.

Dozorca domowy otrzymuje bezpłatnie od właściciela nieruchomości:

a) mieszkanie służbowe do wyłącznego użytku swego i swojej rodziny w stanie używalności i odpowiadające wymaganiom sanitarnym; w nowopowstających domach mieszkanie dozorcy winno składać się z pokoju i kuchni o powierzchni co najmniej 20 m² i znajdować się w pobliżu bramy; wyznaczenie mieszkania, nieodpowiadającego warunkom sanitarnym, może skutkować rozwiązanie umowy z winy pracodawcy;

b) oświetlenie, a w domach nie posiadających światła gazowego lub elektrycznego, 3 kg nafty miesięcznie w miesiącach wiosennych i letnich (kwiecień — wrzesień) i 4 kg nafty w pozostałych miesiącach;

c) wszelkie narzędzia pracy niezbędne do wykonywania obowiązków dozorcy domowego.

§ 8.

W razie śmierci dozorcy domowego rodzina tegoż wchodzi w obowiązki i prawa zmarłego na przeciąg trzech miesięcy od daty śmierci.

§ 9.

Po upływie roku pracy w tej samej nieruchomości lub u tego samego pracodawcy dozorca domowy otrzymuje 8-mio dniowy, a po 3-ch latach 15-to dniowy urlop płatny.

§ 10.

Płace dozorców domowych m. st. Warszawy określa się odpowiednio do ilości izb, do których zalicza się izby mieszkalne, kuchnie, pomieszczenia handlowe i przemysłowe, stragany bazarowe itp., a w szczególności wszelkie izby, za które wymierza

się podatek od lokali — i wysokość wynagrodzenia ustala się w sposób następujący:

a) po zł 1.15 od izby w domach o małej dochodowości i nie wymagających specjalnie wzmożonej pracy ze strony dozorcy domowego oraz w domach stanowiących własność spółdzielni mieszkaniowych,

b) po zł 1.50 w domach nieposiadających kanalizacji lub posiadających obszerne lub kilka podwórzy i ulice do sprzątania,

c) po zł 2 od izby w domach niepodlegających ochronie lokatorów lub też podlegających ochronie lokatorów a mieszczących banki, hotele, pensjonaty, teatry, kinematografy, duże lub liczne sklepy, garaże przemysłowe, stajnie, krowiarnie, bazary, zajazdy itp.

§ 11.

Minimum płacy dozorcy domowego ustala się na zł 50 (pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, a w przypadkach, kiedy właściciel nieruchomości wymaga stałego przebywania dozorcy w posesji (pozbawienie możności dodatkowego zarobkowania), minimum wynagrodzenia ustala się na zł 140 (sto czterdzieści złotych) miesięcznie. Niższe wynagrodzenia wypłacane dotąd na zasadzie umów indywidualnych ulegają podwyżce do wysokości ustalonej w niniejszym orzeczeniu w ciągu 10-ciu miesięcy, począwszy od dnia 1 lipca 1937 r. o 1/10 część tej różnicy w każdym miesiącu tak, aby na dzień 1 kwietnia 1938 r. wynagrodzenia wynosiły pełną stawkę, określoną w niniejszym orzeczeniu. Ważne są umowy indywidualne, zawarte na piśmie, jeżeli wynagrodzenie dozorcy wynosi nie mniej niż 300 zł (trzysta) miesięcznie. Wynagrodzenie winno być wypłacane dozorcom domowym za ubiegły miesiąc najpóźniej do 8 dnia następnego miesiąca.

§ 12.

Nie może być powodem rozwiązania stosunku służbowego:

a) choroba dozorcy, trwająca do 3-ch miesięcy, o ile członkowie rodziny chorego pełnią zastępczo jego obowiązki;

b) należenie dozorcy do związku zawodowego;

c) upomnienie się dozorcy o należność za pracę lub świadczenia wynikające z niniejszego orzeczenia;

d) wniesienie przez dozorcę domowego pozwu do sądu pracy o należność za pracę.

§ 13.

Po rozwiązaniu umowy o pracę dozorca domowy zachowuje prawo do korzystania z mieszkania służbowego do czasu wypłacenia wynagrodzenia za pracę, zwrotu kaucji i wydania świadectwa pracy, stwierdzającego czas i charakter jego pracy.

§ 14.

Umowy o pracę z dozorcami domowymi mogą być rozwiązane po uprzednim co najmniej 3 miesięcznym pisemnym wymówieniu i to jedynie na dzień 31 marca i 30 czerwca 1938 r.

§ 15.

Jeżeli umowa między stronami zostaje rozwiązana bez winy dozorcy domowego, dozorcy przysługuje po upływie 3-ch lat pracy w danej nieruchomości lub u jednego właściciela jednorazowa odprawa w wysokości 1-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia, za każdy następny rok pracy — w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia, przy czym odprawa nie może przekraczać 6-miesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia. Odprawa winna być wypłacona natychmiast po rozwiązaniu stosunku pracy.

§ 16.

Pieniądze pobrane od dozorcy domu przez właściciela lub jego zastępcę pod jakimkolwiek bądź pozorem uważane być winny za kaucje, które podlegają w całości przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 18.V. 1937 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 409).

§ 17.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje na okres od dnia 1 lipca 1937 r. do dnia 30 czerwca 1938 r. włącznie z tym, że o ile żadna ze stron na miesiąc przed upływem powyższego terminu nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu zasad niniejszego orzeczenia, będzie ono obowiązywało nadal do dnia 30 czerwca 1939 r. z tym samym warunkiem przedłużenia na lata następne.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
obwodowy inspektor pracy
(—) *inż. Z. Szumski*

Członkowie Nazwyczajnej Komisji Rozjemczej:

Przewodniczący Sądu Pracy w Warszawie
(—) *St. Kamieński*

referendarz Komisariatu Rządu m. st. Warszawy
(—) *mgr. T. Wojciechowski*

40.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 5 czerwca 1937 r. ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. Kalisza na rok 1937/38.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana decyzją Okręgowego Inspektora Pracy III okręgu w Łodzi z dnia 19 maja 1937 r. Nr 13D/Kalisz — 7, na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 r. w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), w celu załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy właścicielami nieruchomości a dozorcami domowymi w Kaliszu, na posiedzeniu w dniu 5 czerwca 1937 r. w lokalu Inspekcji Pracy 17-go obwodu w Kaliszu, wobec uchylenia się przedstawicieli Związku Zawodowego Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Oddział w Kaliszu, od udziału w obradach Komisji i automatycznego ustąpienia przedstawicieli Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości m. Kalisza, w składzie trzech przedstawicieli rządowych:

Przewodniczący: *inż. Gustaw Hoffman,* podinspektor pracy 15 obwodu w Łodzi — jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej.

Członkowie: *Stanisław Biliński,* sędzia Sądu Grodzkiego w Kaliszu — jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości,

Stanisław Namysłowski, wicestarosta powiatowy w Kaliszu — jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

po wysłuchaniu przedstawicieli właścicieli nieruchomości i dozorców domowych oraz biorąc pod uwagę ogólne położenie stron w chwili obecnej

o r z e k ł a:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli, dzierżawców, użytkowników, posiadaczy umow-

nych lub faktycznych zarządców nieruchomości w Kaliszu, nazywanych dalej pracodawcami, i z drugiej strony wszystkich dozorców domowych w Kaliszu, nazywanych dalej dozorcami.

§ 2.

Za dozorcę w rozumieniu niniejszego orzeczenia uważa się każdą osobę pełnoletnią bez względu na płeć, którą pracodawca dopuścił do pracy w charakterze dozorcy. Dozorcą może być osoba, która co najmniej jeden rok zamieszkuje stale w Kaliszu i na objęcie stanowiska dozorcy została skierowana przez Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Łodzi, Ekspozytura w Kaliszu, lub przez Społeczne Biuro Pośrednictwa Pracy.

§ 3.

Wszystkie prace dozorcy, wynikające z jego obowiązków, może dozorca wykonywać osobiście lub przez zdolnych do ich wykonywania członków jego rodziny.

Jeżeli z jakichkolwiek powodów dozorca ani nikt z członków jego rodziny nie może zastępczo wykonywać obowiązków dozorcy, wówczas za zgodą pracodawcy dozorca ma prawo pełnić swe obowiązki przez zdolnego do ich wykonywania zastępcę, najętego przez siebie spośród innych osób.

§ 4.

Zawarcie umowy o pracę następuje na piśmie, ustnie lub przez dopuszczenie do pracy w charakterze dozorcy w ciągu 14 dni.

Umowa na próbę lub na czas określony winna być zawarta na piśmie, w przeciwnym bowiem razie należy uważać umowę jako zawartą na czas nieokreślony.

Okres próbny nie może trwać dłużej niż miesiąc.

§ 5.

Orzeczenie niniejsze stanowi podstawę do zawierania indywidualnych umów o pracę.

Postanowienia umowy indywidualnej, zawierające warunki mniej korzystne dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez odnośne postanowienia niniejszego orzeczenia.

Postanowienia umowy indywidualnej, zawierające warunki korzystniejsze dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, pozostają w mocy.

§ 6.

Rozwiązanie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony, może nastąpić dwa razy do roku w dniu 31 marca i 30 czerwca, po uprzednim co najmniej trzymiesięcznym wypowiedzeniu.

Jeżeli stosunek pracy trwa już lat 10, rozwiązanie umowy może nastąpić w tych samych terminach po uprzednim co najmniej sześciomiesięcznym wypowiedzeniu.

Wypowiedzenie umowy winno nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.

§ 7.

Każda ze stron ma prawo z ważnych powodów lub z winy przeciwnej strony niezwłocznie rozwiązać umowę o pracę przed upływem terminu umowy i bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Ważnymi powodami rozwiązania umowy o pracę są okoliczności, które sprawiają, że nie można zgodnie z wymaganiami dobrej wiary i ze względu na dobre obyczaje żądać od strony, aby pozostawała z drugą stroną w stosunku pracy.

§ 8.

Pracodawca może rozwiązać umowę o pracę z winy dozorcy zwłaszcza w przypadkach następujących:

a) w razie jeżeli dozorca lub jego domownicy dopuszczą się względem pracodawcy, swych przełożonych lub względem członków rodziny pracodawcy lub przełożonych czynnych zniewag lub ciężkich obraz;
b) w razie jeżeli dozorca mimo upomnienia nie zachowuje przepisów niezbędnych dla zapewnienia warunków bezpieczeństwa i higieny w nieruchomości oddanej jego pieczy jako dozorcy domowemu;
c) w razie gdy dozorca odmawia wykonywania istotnych obowiązków, wynikających z umowy o pracę lub postanowień orzeczenia niniejszego.

§ 9.

Dozorca może rozwiązać umowę o pracę z winy pracodawcy zwłaszcza w przypadkach następujących:

a) w razie jeżeli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczą się względem dozorcy lub członków jego rodziny czynnych zniewag lub ciężkich obraz;

b) w razie jeżeli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczą się względem dozorcy lub członków jego rodziny czynów, które sprzeciwiają się prawu lub dobrym obyczajom, bądź też nakłaniają ich do takich czynów;

c) w razie gdy pracodawca nie wykonywa istotnych zobowiązań względem dozorcy, wynikających z umowy o pracę lub postanowień orzeczenia niniejszego.

§ 10.

Prawo rozwiązania umowy z ważnego powodu lub winy przeciwnej strony wygasa, jeżeli strona nie dokonała rozwiązania umowy w ciągu dwóch tygodni od powzięcia wiadomości o okolicznościach, uprawniających ją do niezwłocznego rozwiązania umowy.

§ 11.

Jeżeli pracodawca rozwiązał umowę o pracę przed upływem jej terminu lub bez zachowania obowiązującego okresu wypowiedzenia bez okoliczności, uprawniających go do niezwłocznego rozwiązania umowy, albo gdy rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z winy pracodawcy, dozorca zachowuje prawo do wszystkich świadczeń aż do czasu wygaśnięcia umowy lub za czas, jaki by upłynął do zakończenia stosunku pracy przez należyte wypowiedzenie umowy ze strony pracodawcy.

§ 12.

Nie może być powodem rozwiązania umowy o pracę:

a) choroba dozorcy, trwająca do trzech miesięcy, o ile członkowie rodziny chorego pełnią zastępczo jego obowiązki;

b) należenie dozorcy do związku dozorców domowych;

c) dochodzenie przez dozorcę swoich praw, wynikających z niniejszego orzeczenia.

§ 13.

Wypowiedzenie umowy o pracę winno być dokonane na piśmie w formie następującej:

a) przez odpowiednią adnotację w książeczce obrachunkowej;

b) pismem poleconym;
c) aktem rejentalnym.

§ 14.

Pracodawca jest obowiązany przed usunięciem dozorcy z mieszkania służbowego na skutek zakończenia stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu wypłacić dozorcy całą należność za pracę i wydać mu świadectwo pracy oraz inne jego dokumenty, jakie posiada w swym przechowaniu.

Świadectwo powinno zawierać dane, dotyczące rodzaju i czasu pracy.

W świadectwie nie wolno zamieszczać żadnych znaków ani uwag, które by mogły utrudniać dozorcy otrzymanie innego zatrudnienia.

§ 15.

W razie śmierci dozorcy rodzinie zmarłego dozorcy, zamieszkującej razem z nim, przysługuje prawo zajmowania mieszkania w ciągu trzech miesięcy, licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca od daty zgonu.

W razie śmierci dozorcy, który przepracował u danego pracodawcy lub w danej nieruchomości przynajmniej lat 10, rodzina zmarłego, mająca ustawowe prawo do utrzymywania i przez niego utrzymywana, winna otrzymać od pracodawcy odprawę w wysokości jednomiesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia.

Jeżeli natomiast powyższy stosunek pracy trwał przynajmniej lat 20, odprawa winna wynosić dwumiesięczne ostatnio pobierane wynagrodzenie.

§ 16.

Pracodawca obowiązany jest po rocznym trwaniu stosunku pracy udzielić dozorcy jednotygodniowego, a po trzech latach pracy dwutygodniowego płatnego urlopu.

Wynagrodzenie zastępcy wypłaca pracodawca.

Dozorca traci prawo do urlopu, jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę lub jeżeli rozwiązanie umowy nastąpiło z jego winy bez uprzedniego wypowiedzenia.

Urlop winien być udzielony dozorcy w czasie między 1-szym maja a 30-tym września.

§ 17.

Każdy pracodawca jest obowiązany w terminie do dnia 1 lipca 1937 r. obecnie zatrudnionemu dozorcy, a nowoprzyjętemu dozorcy w ciągu 14 dni od daty przyjęcia go do pracy wydać książeczkę obrachunkową.

Książeczka obrachunkowa jest własnością dozorcy, który przechowuje ją u siebie i w celu wypisania danych przedkłada ją pracodawcy.

W razie zagubienia książeczki obrachunkowej przez dozorcę w czasie trwania stosunku pracy dozorca winien otrzymać od pracodawcy nową książeczkę obrachunkową za potrąceniem rzeczywistych kosztów książeczki.

W książeczce obrachunkowej winny być wypisane wszelkie dane, dotyczące przebiegu pracy, każdorazowych wypłat, wypowiedzenia, a w szczególności winny być wpisane:

a) imię, nazwisko i adres właściciela nieruchomości oraz pracodawcy, jeśli nim nie jest jednocześnie sam właściciel;

b) imię, nazwisko i adres dozorcy oraz adres posesji obsługiwanej przez dozorcę;

c) data rozpoczęcia pracy przez dozorcę;

d) charakter zawartej umowy (na czas określony, na czas nieokreślony);

e) wyszczególnienie świadczeń, udzielanych dozorcy w naturze i gotówce;

f) spis wydanego dozorcy sprzętu (narzędzi pracy);

g) podpisy pracodawcy i dozorcy.

§ 18.

W razie zmiany pracodawcy nowy pracodawca wstępuje mocą samego prawa w stosunki, wynikające z umowy o pracę.

§ 19.

Dozorca jest obowiązany:

a) dbać o nieruchomość powierzoną jego opiece;

b) o wszelkich wiadomych mu uszkodzeniach w danej nieruchomości winien donieść w możliwie najkrótszym czasie swemu pracodawcy i osobom zainteresowanym;

c) wykonywać sumiennie i troskliwie wszelkie zarządzenia i zlecenia, wchodzące w zakres jego obowiązków jako dozorcy, a wydane przez jego przełożonych;

d) dbać o utrzymanie porządku i czystości w powierzonej mu nieruchomości;

e) przestrzegać przepisów sanitarno-porządkowych, obowiązujących na terenie m. Kalisza, a dotyczących nieruchomości;

f) dbać o całość urządzeń wodociągowych, elektrycznych i innych, znajdujących się na terenie nieruchomości.

§ 20.

Wywóz śmieci, czyszczenie dołów kloacznych nie należy do obowiązków dozorcy domowego.

Jeżeli dozorca wykonywa te czynności, to winien otrzymywać za to osobne wynagrodzenie, którego wysokość strony winny z góry ustalić w drodze dobrowolnej umowy.

§ 21.

Dozorca ani członkowie jego rodziny nie są obowiązani do:

a) wykonywania osobistych posług pracodawcy;

b) wykonywania robót na rzecz pracodawcy.

Za wszelkie tego rodzaju prace dozorca lub członkowie jego rodziny winni otrzymywać osobne wynagrodzenie, którego wysokość winny strony ustalić z góry w drodze dobrowolnej umowy.

§ 22.

Dozorca otrzymuje bezpłatnie mieszkanie służbowe z prawem używalności góry do suszenia bielizny i piwnicę lub komórkę na węgiel i inne potrzeby domowe.

Mieszkanie służbowe dozorcy winno odpowiadać wymaganiom sanitarnym i przepisom prawa budowlanego, a w szczególności winno być dostatecznie obszerne, wysokie, suche, widne, zaopatrzone w podwójne okna na okres zimowy, zaopatrzone w kuchenkę, podłogi winny być drewniane, gładkie i szczelne, mieszkanie winno możliwie znajdować się na parterze i blisko bramy.

Dostęp do mieszkania służbowego dozorcy winien być wygodny i widny. W razie braku oświetlenia naturalnego należy dostęp oświetlić światłem sztucznym na koszt pracodawcy.

Przynajmniej raz na rok, najpóźniej do 1-go lipca, mieszkanie służbowe dozorcy winno być odświeżone, a w razie potrzeby wyremontowane.

Odświeżenie oraz wszelkie reperacje w mieszkaniu służbowym dozorcy winny być dokonane na koszt pracodawcy. Do-

zorca obowiązany jest dbać o czystość i należyty stan swego mieszkania, w przeciwnym razie sam będzie ponosić koszty remontu.

Trzymanie żywego inwentarza w mieszkaniu służbowym dozorcy jest wzbronione.

Jeżeli dozorca zajmuje mieszkanie, nie odpowiadające wymaganiom niniejszego paragrafu i nie nadające się do zamieszkania, wówczas pracodawca winien zmienić mieszkanie dozorcy, a w razie braku wolnego odpowiedniego mieszkania zmiana mieszkania dozorcy winna nastąpić przy wyprowadzeniu się lokatora z odpowiedniego mieszkania.

W razie niemożności oddania dozorcy odpowiedniego mieszkania służbowego pracodawca obowiązany jest do wypłacania dozorcy równoważnika gotówkowego w wysokości 10 zł miesięcznie, płatnych z góry najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca.

§ 23.

Nowowstępujący dozorca winien otrzymać mieszkanie służbowe zupełnie wyremontowane i odświeżone.

§ 24.

Jeżeli na danej posesji jest założona instalacja elektryczna oświetleniowa, to instalacja ta winna być doprowadzona do mieszkania służbowego dozorcy na koszt pracodawcy. Dozorca korzysta z oświetlenia bezpłatnie przy użyciu jednej żarówki o mocy 25 watt na każdą izbę. Przy użyciu żarówek o większej mocy lub w ilości ponad 1-ną na każdą izbę dozorca płaci za różnicę zużytej energii i energii, jaką zużyłby przy użyciu żarówki o mocy 25 watt na każdą izbę.

W razie braku instalacji elektrycznej pracodawca obowiązany jest do wydawania bezpłatnie nafty w ilości 3 litrów miesięcznie w miesiącach od kwietnia do września włącznie i po 5 litrów miesięcznie w pozostałych miesiącach.

§ 25.

Dozorcy nie wolno przyjmować bez zgody pracodawcy na mieszkanie sublokatorów lub na noclegi osób postronnych.

Pracodawca nie może zmuszać dozorcy do przyjmowania sublokatorów.

§ 26.

Pracodawca obowiązany jest do wydania dozorcy bezpłatnie wszelkiego sprzętu potrzebnego mu do pracy, wchodzącej w zakres jego obowiązków.

W zamian za zwrócony zużyty sprzęt dozorca winien otrzymać od pracodawcy nowy sprzęt.

§ 27.

Pracodawca obowiązany jest po upływie jednego miesiąca od dnia rozpoczęcia pracy wydać dozorcy bluzę i fartuch płócienny.

§ 28.

Oprócz świadczeń, określonych niniejszym orzeczeniem, dozorca winien otrzymywać wynagrodzenie w gotówce, płatne z dołu, najpóźniej do dnia 5 każdego następnego miesiąca w wysokości odpowiadającej co najmniej normom określonym niniejszym orzeczeniem.

§ 29.

Wszystkie ulice miasta Kalisza dzieli się na 3 strefy:

Strefa I-sza obejmuje: Plac 11 Listopada, ul. 6-go Sierpnia, Marsz. Piłsudskiego, Górnośląską do ulicy Polnej z wyłączeniem posesji Nr hip. 736, Al. Al. Piłsudskiej, Pułaskiego między Piłsudskiego a Fabryczną, Kanonicką, P. O. W. do mostu, Mariańską, Plac Kilińskiego i Plac Konstytucji.

Strefa II-ga obejmuje: Śródmieście między kanałem Bernardynką a kanałem Rypinkowskim, ponadto zaś ulice: Kościuszki, Szkolną, Dobrzecką do budynku Zarządu Gminy, Podgrodzie Kaliskie włącznie z Poznańską do ulicy Ogrodowej, Kopernika, Nowy Świat od Piłsudskiego do Czaszkowskiej z wyjątkiem 2 posesji, oznaczonych Nr hip. 524 i 526 pol. Nr 9 i 12, Stawiszyńską do ulicy Pomorskiej, Warszawską od Placu Kilińskiego do Winiarskiej.

Strefa III-cia obejmuje wszystkie pozostałe ulice i place.

Pensję zasadniczą otrzymuje dozorca zależnie od strefy, w której położona jest nieruchomość, oraz zależnie od liczby izb mieszkalnych. Wysokość pensji zasadniczej otrzymuje się mnożąc odpowiednią płacę za jedną izbę mieszkalną przez liczbę izb mieszkalnych w danej nieruchomości.

Za izbę mieszkalną uważa się każde pomieszczenie, posiadające okno z bezpośrednim światłem, a więc pokoje, kuchnie, sklepy, pracownie oraz izby mieszkalne w suterenach i na poddaszach, wyłączając spiżarnie, klozety, przedpokoje, łazienki,

korytarze, schowanka wewnętrzne, klatki schodowe, mieszkanie służbowe dozorcy oraz pralnie.

§ 30.

Ustala się następującą tabelę płac zasadniczych od jednej izby mieszkalnej w stosunku miesięcznym w groszach:

L. p.	Ilość izb mieszkalnych	Strefa I	Strefa II	Strefa III
1.	1 — 10	104	84	60
2.	11 — 20	88	72	51
3.	21 — 30	77	60	46
4.	31 — 40	67	51	43
5.	41 — 50	60	46	38
6.	51 — 70	51	43	34
7.	71 — 90	46	38	30
8.	91 — 150	43	34	27

§ 31.

Oprócz pensji zasadniczej dozorca winien otrzymać następujące dodatki miesięczne, płatne jednocześnie z pensją zasadniczą:

a) bez względu na strefę i wielkość domu od jednej izby mieszkalnej w rozumieniu § 29 niniejszego orzeczenia dodatek:

1) za ręczne pompowanie wody — 70 gr,

2) za obsługę motoru gazowego — 40 gr,

3) za obsługę motoru elektrycznego 30 gr

za mieszkania nie korzystające z wody pompowanej nie przysługuje dozorcy wynagrodzenie za pompowanie wody. Jeżeli dozorca nie wykonywa tych czynności, wynagrodzenie mu nie przysługuje;

b) dozorcy domów, liczących mniej niż 40 pomieszczeń, z frontem dłuższym niż 40 m, pobierają dodatek miesięczny w wysokości 20% pensji zasadniczej;

c) dozorcy posesji, w których się mieszczą fabryki, składy hurtowe, banki, kina, przedsiębiorstwa rozrywkowe, większe biura itp. otrzymują osobny dodatek w wysokości co najmniej 3 zł miesięcznie;

d) dozorca domu o dwóch frontach i domu narożnego otrzymuje dodatek w wysokości co najmniej 3 zł miesięcznie.

§ 32.

Za sprzątanie placów, targowisk, dróg, ulic przylegających do placów niezabudowanych, skwerów itp. wynagrodzenie do-

zorcy winno wynosić conajmniej 5 gr miesięcznie od 1 m^2 powierzchni sprzątanego terenu.

Natomiast dodatkowe wynagrodzenie dozorcy za sprzątanie placu niezabudowanego, stanowiącego własność pracodawcy, w którego nieruchomości dozorca pełni swe obowiązki służbowe, wynosić powinno co najmniej 2 gr miesięcznie od 1 m^2 powierzchni sprzątanego terenu.

§ 33.

Pracownicy, zatrudnieni na podstawie umów o pracę przy sprzątaniu placów, targowisk, dróg, skwerów itp. podlegają postanowieniom niniejszego orzeczenia tylko wówczas, o ile są zatrudnieni stale lub przepracowali u jednego pracodawcy, bądź w danej nieruchomości co najmniej przez 3 miesiące.

§ 34.

Umowy, na mocy których dozorca celem uzyskania posady lub utrzymania nadal stosunku pracy pożycza, daje na przechowanie lub do użytkowania jakiekolwiek wartości pracodawcy lub osobie, działającej z nim w porozumieniu, są nieważne.

Wartości pobrane od dozorcy przez pracodawcę lub jego zastępcę pod jakimkolwiek bądź pozorem należy uważać za kaucje, które podlegają w całości przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 409).

§ 35.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 marca 1939 r. z tym, że o ile żadna ze stron zainteresowanych za pośrednictwem organizacji, reprezentujących te strony, nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu postanowień niniejszego orzeczenia na 3 miesiące przed upływem określonego terminu, wówczas orzeczenie niniejsze obowiązywać będzie nadal z warunkiem trzymiesięcznego wymówienia, które winno się kończyć ostatniego dnia miesiąca.

§ 36.

Za organizacje, reprezentujące strony w rozumieniu niniejszego orzeczenia, należy uważać z jednej strony Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości m. Kalisza z siedzibą w Kaliszu, przy ul. F. Łączkowskiej Nr 2, i z drugiej strony Związek Za-

wodowy Dozorców Domowych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Oddział w Kaliszu, przy ul. Górnośląskiej Nr 1.

Kalisz, dnia 5 czerwca 1937 r.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
(—) *Inż. G. Hoffman,*
podinspektor pracy 15 obwodu w Łodzi.

Członkowie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
(—) *S. Biliński,*
sędzia Sądu Grodzkiego w Kaliszu
(—) *S. Namysłowski,*
wice-starosta powiatowy w Kaliszu

41.

ORZECZENIE

Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 9 czerwca 1937 r., ustalające warunki pracy i płacy dla dozorców domowych na obszarze m. Wielunia na rok 1937/38 i 1938/39.

Nadzwyczajna Komisja Rozjemcza, powołana decyzją Okręgowego Inspektora Pracy III Okręgu w Łodzi z dnia 19 maja 1937 r. Nr 13D/Wieluń-7, na podstawie ustawy z dnia 16 maja 1922 roku w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr 39, poz 324) oraz art. 113 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej (Dz. U. R. P. Nr 110, poz. 976), w celu załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy właścicielami nieruchomości a dozorcami domowymi w Wieluniu, na posiedzeniu w dniu 9 czerwa 1937 r. w lokalu Starostwa Powiatowego w Wieluniu, wobec uchylenia się Związku Robotników Dozorców Domów, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Wieluniu, od wyznaczenia przedstawicieli do Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej i automatycznego ustąpienia przedstawicieli Zrzeszenia Właścicieli Nieruchomości m. Wielunia, w składzie trzech przedstawicieli rządowych:

Przewodniczący: — *inż. Gustaw Hoffman,* podinspektor pracy 15 obwodu w Łodzi — jako przedstawiciel Ministerstwa Opieki Społecznej,

§ 8.

Pracodawca może rozwiązać umowę o pracę z winy dozorcy zwłaszcza w przypadkach następujących:

a) w razie jeżeli dozorca lub jego domownicy dopuszczają się względem pracodawcy, swych przełożonych lub względem członków rodziny pracodawcy lub przełożonych czynnych zniewag lub ciężkich obraz,

b) w razie jeżeli dozorca mimo upomnienia nie zachowuje przepisów niezbędnych dla zapewnienia warunków bezpieczeństwa i higieny w nieruchomości oddanej jego pieczy jako dozorcy domowemu,

c) w razie gdy dozorca odmawia wykonywania istotnych obowiązków, wynikających z umowy o pracę lub postanowień orzeczenia niniejszego.

§ 9.

Dozorca może rozwiązać umowę o pracę z winy pracodawcy zwłaszcza w przypadkach następujących:

a) w razie jeżeli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczą się względem dozorcy lub członków jego rodziny czynnych zniewag lub ciężkich obraz,

b) w razie jeżeli pracodawca, jego domownicy lub zastępcy dopuszczą się względem dozorcy lub członków jego rodziny czynów, które sprzeciwiają się prawu lub dobrym obyczajom, bądź też nakłaniają ich do takich czynów,

c) w razie gdy pracodawca nie wykonywa istotnych zobowiązań względem dozorcy, wynikających z umowy o pracę lub postanowień orzeczenia niniejszego.

§ 10.

Prawo rozwiązania umowy z ważnego powodu lub winy przeciwnej strony wygasa, jeżeli strona nie dokonała rozwiązania umowy w ciągu dwuch tygodni od powzięcia wiadomości o okolicznościach, uprawniających ją do niezwłocznego rozwiązania umowy.

§ 11.

Jeżeli pracodawca rozwiązał umowę o pracę przed upływem jej terminu lub bez zachowania obowiązującego okresu wypowiedzenia bez okoliczności, uprawniających go do niezwłocznego rozwiązania umowy, albo gdy rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z winy pracodawcy, dozorca zachowuje pra-

wo do wszystkich świadczeń aż do czasu wygaśnięcia umowy lub na czas, jaki by upłynął do zakończenia stosunku pracy przez należyte wypowiedzenie umowy ze strony pracodawcy.

§ 12.

Nie może być powodem rozwiązania umowy o pracę:

a) choroba dozorcy, trwająca do trzech miesięcy, o ile członkowie rodziny chorego spełniają zastępczo jego obowiązki,

b) należenie dozorcy do związku dozorców domowych,

c) dochodzenie przez dozorcę swoich praw, wynikających z niniejszego orzeczenia.

§ 13.

Wypowiedzenie umowy o pracę winno być dokonane na piśmie w formie następującej:

a) przez odpowiednią adnotację w książeczce obrachunkowej,

b) pismem poleconym,

c) aktem rejentalnym.

§ 14.

Pracodawca jest obowiązany przed usunięciem dozorcy z mieszkania służbowego na skutek zakończenia stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu wypłacić dozorcy całą należność za pracę i wydać mu świadectwo pracy oraz inne jego dokumenty, jakie posiada w swym przechowaniu.

Świadectwo powinno zawierać dane, dotyczące rodzaju i czasu pracy.

W świadectwie nie wolno zamieszczać żadnych znaków ani uwag, które by mogły utrudniać dozorcy otrzymanie innego zatrudnienia.

§ 15.

W razie śmierci dozorcy rodzinie zmarłego dozorcy, zamieszkującej razem z nim, przysługuje prawo zajmowania mieszkania w ciągu trzech miesięcy, licząc od pierwszego dnia następnego miesiąca od daty zgonu.

W razie śmierci dozorcy, który pracował u danego pracodawcy lub w danej nieruchomości przynajmniej lat 10, rodzina zmarłego, mająca ustawowe prawo do utrzymywania i przez niego utrzymywana, winna otrzymać od pracodawcy odprawę

Członkowie: — *Tadeusz Kiepurski,* sędzia Sądu Grodzkiego w Wieluniu — jako przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości i *Władysław Krzyżanowski,* wicestarosta powiatowy w Wieluniu — jako przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,

po wysłuchaniu przedstawicieli właścicieli nieruchomości i dozorców domowych oraz biorąc pod uwagę ogólne położenie stron w chwili obecnej

orzekła:

§ 1.

Orzeczenie niniejsze dotyczy z jednej strony wszystkich właścicieli, dzierżawców, użytkowników, posiadaczy umownych lub faktycznych zarządców nieruchomości w Wieluniu, nazywanych dalej pracodawcami, i z drugiej strony wszystkich dozorców domowych w Wieluniu, nazywanych dalej dozorcami.

§ 2.

Za dozorcę w rozumieniu niniejszego orzeczenia uważa się każdą osobę pełnoletnią bez względu na płeć, którą pracodawca dopuścił do pracy w charakterze dozorcy. Dozorcą może być osoba, która co najmniej jeden rok zamieszkuje stale w Wieluniu i na objęcie stanowiska dozorcy została skierowana przez agendy spełniające czynności zlecone przez Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Łodzi lub Społeczne Biuro Pośrednictwa.

§ 3.

Wszystkie prace dozorcy, wynikające z jego obowiązków, może dozorca wykonywać osobiście lub przez zdolnych do ich wykonywania członków rodziny.

Jeżeli z jakichkolwiek powodów dozorca ani nikt z członków jego rodziny nie może zastępczo wykonywać obowiązków dozorcy, wówczas za zgodą pracodawcy dozorca ma prawo pełnić swe obowiązki przez zdolnego do ich wykonywania zastępcę, najętego przez siebie spośród innych osób.

§ 4.

Zawarcie umowy o pracę następuje na piśmie, ustnie lub przez dopuszczenie do pracy w charakterze dozorcy w ciągu 14 dni.

Umowa na próbę lub na czas określony winna być zawarta na piśmie, w przeciwnym bowiem razie należy uważać umowę jako zawartą na czas nieokreślony.

Okres próbny nie może trwać dłużej niż miesiąc.

§ 5.

Orzeczenie niniejsze stanowi podstawę do zawierania indywidualnych umów o pracę.

Postanowienia umowy indywidualnej, zawierające warunki mniej korzystne dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, ulegają z mocy prawa zastąpieniu przez odnośne postanowienia niniejszego orzeczenia.

Postanowienia umowy indywidualnej, zawierające warunki korzystniejsze dla dozorcy, niż ustalone w niniejszym orzeczeniu, pozostają w mocy.

§ 6.

Rozwiązanie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony, może nastąpić dwa razy do roku w dniu 31 marca i 30 czerwca po uprzednim co najmniej trzy miesięcznym wypowiedzeniu.

Jeżeli stosunek pracy trwa już lat 10, rozwiązanie umowy może nastąpić w tym samym terminie po uprzednim co najmniej sześciomiesięcznym wypowiedzeniu.

Wypodwiedzenie umowy winno nastąpić najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.

§ 7.

Każda ze stron ma prawo z ważnych powodów lub z winy przeciwnej strony niezwłocznie rozwiązać umowę o pracę przed upływem terminu umowy i bez zachowania okresu wypowiedzenia.

Ważnymi powodami rozwiązania umowy o pracę są okoliczności, które sprawiają, że nie można zgodnie z wymaganiami dobrej wiary i ze względu na dobre obyczaje żądać od strony, aby pozostawała z drugą stroną w stosunku pracy.

w wysokości jednomiesięcznego ostatnio pobieranego wynagrodzenia.

Jeżeli natomiast powyższy stosunek pracy trwał przynajmniej lat 20, odprawa winna wynosić dwumiesięczne ostatnio pobierane wynagrodzenie.

§ 16.

Pracodawca obowiązany jest po rocznym trwaniu stosunku pracy udzielić dozorcy jednotygodniowego, a po trzech latach pracy dwutygodniowego płatnego urlopu.

Wynagrodzenie zastępcy wypłaca pracodawca.

Dozorca traci prawo do urlopu, jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę lub jeżeli rozwiązanie umowy nastąpiło z jego winy bez uprzedniego wymówienia.

Urlop winien być udzielony dozorcy w czasie między 1-szym maja a 30-tym września.

§ 17.

Każdy pracodawca jest obowiązany w terminie do dnia 1 lipca 1937 r. obecnie zatrudnionemu dozorcy, a nowoprzyjętemu dozorcy w ciągu 14 dni od daty przyjęcia go do pracy, wydać książeczkę obrachunkową.

Książeczka obrachunkowa jest własnością dozorcy, który przechowuje ją u siebie i w celu wpisania danych przedkłada ją pracodawcy.

W razie zagubienia książeczki obrachunkowej przez dozorcę w czasie trwania stosunku pracy dozorca winien otrzymać od pracodawcy nową książeczkę obrachunkową za potrąceniem rzeczywistych kosztów książeczki.

W książeczce obrachunkowej winny być wypisane wszelkie dane, dotyczące przebiegu pracy, każdorazowych wypłat, a szczególnie winny być wpisane:

a) imię, nazwisko i adres właściciela nieruchomości oraz pracodawcy, jeśli nim nie jest jednocześnie sam właściciel,

b) imię, nazwisko i adres dozorcy oraz adres posesji obsługiwanej przez dozorcę,

c) data rozpoczęcia pracy przez dozorcę,

d) charakter zawartej umowy (na czas określony, na czas nieokreślony),

e) wyszczególnienie świadczeń udzielanych dozorcy w naturze i gotówce,

f) spis wydanego dozorcy sprzętu (narzędzi pracy),

g) podpisy pracodawcy i dozorcy.

§ 18.

W razie zmiany pracodawcy nowy pracodawca wstępuje mocą samego prawa w stosunki, wynikające z umowy o pracę.

§ 19.

Dozorca jest obowiązany:

a) dbać o nieruchomość powierzoną jego opiece,

b) o wszelkich wiadomych mu uszkodzeniach w danej nieruchomości winien donieść w możliwie najkrótszym czasie swemu pracodawcy i osobom zainteresowanym,

c) wykonywać sumiennie i troskliwie wszelkie zarządzenia i zlecenia, wchodzące w zakres jego obowiązków jako dozorcy, a wydane przez jego przełożonych,

d) dbać o utrzymanie porządku i czystości w powierzonej mu nieruchomości,

e) przestrzegać przepisów sanitarno-porządkowych, obowiązujących na terenie m. Wielunia, a dotyczących nieruchomości,

f) dbać o całość urządzeń wodociągowych, elektrycznych i innych, znajdujących się na terenie nieruchomości.

§ 20.

Wywóz śmieci, czyszczenie dołów kloacznych nie należy do obowiązków dozorcy domowego.

Jeżeli dozorca wykonywa te czynności, to winien otrzymywać za to osobne wynagrodzenie, którego wysokość strony winny z góry ustalić w drodze dobrowolnej umowy.

§ 21.

Dozorca ani członkowie jego rodziny nie są obowiązani do:

a) wykonywania osobistych posług pracodawcy,

b) wykonywania robót na rzecz pracodawcy.

Za wszelkie tego rodzaju prace dozorca lub członkowie jego rodziny winni otrzymywać osobne wynagrodzenie, którego wysokość winny strony ustalić z góry w drodze dobrowolnej umowy.

§ 22.

Dozorca otrzymuje bezpłatnie mieszkanie służbowe z prawem używalności góry do suszenia bielizny i piwnicę lub komórkę na węgiel i inne potrzeby domowe.

Mieszkanie służbowe dozorcy winno odpowiadać wymaganiom sanitarnym i przepisom prawa budowlanego, a w szcze-

gólności winno być dostatecznie obszerne, wysokie, suche, widne, zaopatrzone w kuchenkę, podłogi winny być drewniane, gładkie i szczelne, mieszkanie winno możliwie znajdować się na parterze i blisko bramy.

Dostęp do mieszkania służbowego dozorcy winien być wygodny i widny. W razie braku oświetlenia naturalnego należy dostęp oświetlić światłem sztucznym na koszt pracodawcy.

Przynajmniej raz na rok, najpóźniej do 1 lipca, mieszkanie służbowe dozorcy winno być odświeżone, a w razie potrzeby wyremontowane.

Odświeżenie oraz wszelkie reperacje w mieszkaniu służbowym dozorcy winny być dokonane na koszt pracodawcy. Dozorca obowiązany jest dbać o czystość i należyty stan swego mieszkania, w przeciwnym razie sam będzie ponosić koszty remontu.

Trzymanie żywego inwentarza w mieszkaniu służbowym dozorcy jest wzbronione.

Jeżeli dozorca zajmuje mieszkanie, nie odpowiadające wymaganiom niniejszego paragrafu i nie nadające się do zamieszkania, wówczas pracodawca winien zmienić mieszkanie dozorcy, a w razie braku wolnego odpowiedniego mieszkania zmiana mieszkania dozorcy winna nastąpić przy wyprowadzeniu się lokatora z odpowiedniego mieszkania.

W razie niemożności oddania dozorcy odpowiedniego mieszkania służbowego pracodawca obowiązany jest do wypłacenia dozorcy równoważnika gotówkowego w wysokości 10 zł miesięcznie, płatnych z góry najpóźniej do dnia 5 każdego miesiąca.

§ 23.

Nowowstępujący dozorca winien otrzymać mieszkanie służbowe zupełnie wyremontowane i odświeżone.

§ 24.

Jeżeli na danej posesji jest założona istalacja elektryczna oświetleniowa, to instalacja ta winna być doprowadzona do mieszkania służbowego dozorcy na koszt pracodawcy. Dozorca korzysta z oświetlenia bezpłatnie przy użyciu jednej żarówki o mocy 25 watt na każdą izbę. Przy użyciu żarówek o większej mocy lub w ilości ponad jedną na każdą izbę dozorca płaci za różnicę zużytej energii i energii, jaką zużyłby przy użyciu żarówki o mocy 25 watt na każdą izbę.

W razie braku instalacji elektrycznej pracodawca obowiązany jest do wydawania bezpłatnie nafty w ilości 2 litrów miesięcznie w miesiącach od kwietnia do września włącznie i po 3 litry miesięcznie w pozostałych miesiącach.

§ 25.

Dozorcy nie wolno przyjmować bez zgody pracodawcy na mieszkanie sublokatorów lub na noclegi osób postronnych.

Pracodawca nie może zmuszać dozorcy do przyjmowania sublokatorów.

§ 26.

Pracodawca obowiązany jest do wydania dozorcy bezpłatnie wszelkiego sprzętu potrzebnego mu do pracy, wchodzącej w zakres jego obowiązków.

W zamian za zwrócony zużyty sprzęt dozorca winien otrzymać od pracodawcy nowy sprzęt.

§ 27.

Oprócz świadczeń, określonych niniejszym orzeczeniem, dozorca winien otrzymać wynagrodzenie zasadnicze w gotówce, płatne z dołu, najpóźniej do dnia 5 każdego następnego miesiąca, w wysokości odpowiadającej co najmniej normom określonym niniejszym orzeczeniem.

Wynagrodzenie zasadnicze otrzymuje dozorca zależnie od liczby izb mieszkalnych.

Wysokość wynagrodzenia zasadniczego otrzymuje się mnożąc odpowiednią płacę za jedną izbę mieszkalną przez liczbę izb mieszkalnych w danej nieruchomości.

Za izbę mieszkalną uważa się każde pomieszczenie, posiadające okno z bezpośrednim światłem, a więc pokoje, kuchnie, sklepy, pracownie oraz izby mieszkalne w suterenach i na poddaszu, wyłączając spiżarnie, klozety, przedpokoje, łazienki, korytarze, schowanka, wewnętrzne klatki schodowe, mieszkanie służbowe dozorcy oraz pralnie.

§ 28.

Wynagrodzenie zasadnicze oblicza się według następującej tabeli płac zasadniczych od jednej izby mieszkalnej w stosunku miesięcznym w groszach z tym zastrzeżeniem, że najmniejsze wynagrodzenie w każdej następnej grupie nie może być mniejsze od największego wynagrodzenia w poprzedniej

grupie i że wynagrodzenie zasadnicze nie może być mniejsze od 6 zł miesięcznie bez względu na ilość izb mieszkalnych.

L. p.	Ilość izb mieszkalnych	Płaca zasadnicza za 1-ą izbę
1	do 10	80
2	11 — 20	60
3	21 — 30	50
4	31 — 40	45
5	ponad 40	40

§ 29.

Oprócz wynagrodzenia zasadniczego dozorca winien otrzymywać następujące dodatki miesięczne, płatne jednocześnie z wynagrodzeniem zasadniczym:

a) za ręczne pompowanie wody bez względu na liczbę izb mieszkalnych po 50 gr miesięcznie od jednej izby;

b) za obsługę motoru elektrycznego po 20 gr miesięcznie od jednej izby; za mieszkanie, nie korzystające z wody pompowanej, nie przysługuje dozorcy wynagrodzenie za pompowanie wody; jeżeli dozorca nie pompuje wody ręcznie lub mechanicznie, wynagrodzenie za te czynności mu nie przysługuje;

c) dozorca domu o dwóch frontach i domu narożnego otrzymuje dodatek w wysokości co najmniej 2 zł miesięcznie.

§ 30.

Za sprzątanie placów, dróg, ulic przylegających do placów niezabudowanych dozorca winien otrzymywać osobne wynagrodzenie, którego wysokość winny strony ustalić z góry w drodze dobrowolnej umowy.

§ 31.

Umowy, na mocy których dozorca celem uzyskania posady lub utrzymania nadal stosunku pracy pożycza, daje na przechowanie lub użytkowanie jakiekolwiek wartości pracodawcy lub osobie działającej z nim w porozumieniu, są nieważne.

Wartości pobrane od dozorcy przez pracodawcę lub jego zastępcę pod jakimkolwiek bądź pozorem należy uważać za

kaucje, które podlegają w całości przepisom rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 18 maja 1927 r. o kaucjach składanych w związku z umową o pracę (Dz. U. R. P. Nr 46, poz. 409).

§ 32.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 1 czerwca 1937 r. do dnia 31 marca 1939 r. z tym, że o ile żadna ze stron zainteresowanych za pośrednictwem organizacji, reprezentujących te strony, nie zgłosi sprzeciwu przeciwko dalszemu stosowaniu postanowień niniejszego orzeczenia na 3 miesiące przed upływem określonego terminu, wówczas orzeczenie niniejsze obowiązywać będzie nadal z warunkiem trzymiesięcznego wymówienia, które winno się kończyć ostatniego dnia miesiąca.

§ 33.

Za organizacje, reprezentujące strony w rozumieniu niniejszego orzeczenia, należy uważać z jednej strony Zrzeszenie Właścicieli Nieruchomości m. Wielunia z siedzibą w Wieluniu, przy ul. Barycz 3, i z drugiej strony Związek Robotników Dozorców Domów, Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów, Oddział w Wieluniu, z siedzibą w Wieluniu, przy ul. Al. 3-go Maja Nr 4.

Wieluń, dnia 9 czerwca 1937 r.

Przewodniczący Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
(—) *inż. G. Hoffman*
podinspektor pracy 15 obwodu w Łodzi.

Członkowie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej:
(—) *T. Kiepurski*
sędzia Sądu Grodzkiego w Wieluniu.

(—) *W. Krzyżanowski*
wicestarosta powiatowy w Wieluniu.

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPŁATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 92395. 21.VII.1937. 1000.

Prenumerata roczna 20 zł. **Cena niniejszego numeru 50 gr.**